mlera takto: »Das unverletzbar selbstherrlich verbindende Wollen«.[8]) Táto »rydze formálna« definícia obsahuje známku donucovania, suverenity, a keď bližšie ju zkúmame, aj postulát akejsi demokracie. A toto vše pod rydze formálnym kepienkom! Ovšem Stammler stoji aj zo všetkých novokantistov najbližšie k prirodzenému právu.

Predpokladom predchádzajúcich úvah je, že v normatívnom myslení vládne teleologia. Táto teleologia má práve tak psychololigcký pôvod ako kauzalita a stáva sa práve tak kardinálnou zásadou normologiky, ako je ona pilierom logiky eksplikatívneho myslenia. Ovšem, táto teleologia je genetický sekundérneho významu, lebo predpokladom teleologického myslenia je poznanie a uvedomovanie si kauzality. Bez tohoto je činnosť teleologická, kladenie účelov, iba bájkovou fantáziou, čo pozorujeme u detí, ktoré každej veci prisudzujú účel bez ohľadu na možnosť tohoto účelu. Dieťa si dáva svoje hračky k posteli, aby ho v noci strážily. Operovanie s normami gramatickými, bez zretele na ich smysel, na ich psychologicko-genetický vzťah k svetu kauzálnemu, má podobný význam.

Namietať by sa ovšem ešte mohlo, že z gramatickej formy normy neide na javo, či a nakoľko je v nej vzťah k teleologii. Treba si však uvedomiť, že logika nie je výsledkom gramatických kombinácií a čo dľa gramatiky možno významove spojiť, nemusí byť ešte logicky odôvodnené. Gramaticky môžem povedať o hocktorej skutočnosti, že je, taktiež že má byť, tým však ani v najmenšom nie je ešte povedané, že tieto súdy sú logicky opodstatnené. A logické opodstatnenie kauzálnych súdov sa čerpá práve z kauzality, kdežto ospravedlnenie normatívnych súdov môže poskytovať iba teleologia. Preto musí brať zreteľ každá definícia práva, ktorá sa zakladá na normovom charakteru práva, na tú okolnosť, že norma, prichádzajúca v úvahu pre právo, je norma jednania, konania a jej logická forma je objektivizovaná vôľa!

V týchto úvahách ovšem nie je vzatý zreteľ na teoriu Kelsenovú, o ktorej bude treba osve pojednať.

Zprávy

Indie a Československo. *Předpisy naší ústavy o ochraně menšin doznaly ohlasu v končinách, kde by toho zajisté nikdo nečekal. V průběhu indické konference v Londýně, která právě skončila s nezdarem, a to v neposlední řadě právě pro tamní*

[8]) Tak posledne Stammler: a. h. str. 36 srv. pádnu kritiku u M. E. Mayera: Rechtsphilosophie, Berlin, II. vyd. 1926, podrobná kritika Stammlera je u G. Radbrucha: Grundzüge der Rechtsphilosophie, Leipzig, 1914, str. 21 a nasl.

otázku menšinovou, prohlásili zástupci některých menšin, že by souhlasili s tím, aby se jim dostalo takové úpravy jich poměrů a těch garancií, jakých požívají menšiny v Československu. — Skutečně také dne 12. XI. 1931 předložili zástupci mohamedánů, t. zv. nedotknutelných vrstev, indických křesťanů, Anglo-Indů a Evropanů memorandum, obsahující dohodu dosaženou mezi zástupci těchto skupin o úpravě postavení menšin v příští indické ústavě. A tu jest pro nás zajímavé, že tato dohoda ve své všeobecné části jest namnoze doslovným překladem příslušných partií naší ústavy zejména hlavy šesté jednající o ochraně menšin národních, náboženských a rasových. Ačkoliv návrh ten nestal se skutkem, jest zajisté potěšujícím, že v zemi, kde rozpory jednotlivých skupin jsou tak ostré, právě zástupci menšin a to nikoli bezvýznamných, nýbrž jak v onom memorandu se praví, zástupci stopatnácti milionů obyvatelů Indie, dovolávají se na svoji ochranu příkladu československé ústavy. V jednom ovšem jde ono memorandum mnohem dále než naše ústava: Menšiny požadují pro sebe oddělené sbory voličské, tedy aby ústava jim přímo garantovala určitý počet zástupců ve sborech zákonodárných. To zástupci Hindů koncedovati nechtějí a to bylo také jedním z největších rozporů mezi zástupci většiny a menšin.

je.

Z celého světa právnického a hospodářského. Československo: Čs. odbor mezinárodní obchodní komory vydal resoluci pro hospodářskou spolupráci ve střední Evropě. — V rozpočtovém výboru ohlásil ministr Bechyně, že se připravuje zdanění nezastavěných stavebních parcel. — Republikánská strana podala návrh zákona o úlevách zemědělcům při splnění daňových pohledávek. Výkony exekuce mají býti zastaveny do 31. V. 1932, po tu dobu se mají platiti úroky z prodlení ve výši 4%. — Na valné hromadě hospodářského svazu sklářských průmyslníků promluvil generální ředitel inž. V. Heller o zkrácení pracovní doby, vyslovil se proti schematickému řešení a navrhl variabilní pracovní dobu. — Stát uzavřel dohodu s pojišťovnami ohledně doplňování jejich reserv. Celková výše splátek pojišťoven na úpis státní půjčky má činiti asi 180,000.000 Kč. — Svaz čs. lázní vypracoval memorandum, ve kterém se upozorňuje, že podniky v turistických střediscích budou nuceny propustiti několik set zaměstnanců, neboť devisové předpisy omezují turistický ruch. — Připravuje se několik zákonů proti zdražování potravin; jsou to zejména zákon potravinový, zákon o kartelech, zákon o komorách spotřeby a práce, vládní nařízení o hospodářském sboru spotřebních družstev a zákon mléčný. — Nejvyšší správní soud vydal zásadní rozhodnutí, že neznalost státního jazyka jest důvodem k tomu, aby soudce a vůbec každý státní úředník byl považován za nezpůsobilého zastávati služební místo. — Pražská policie bude míti plynovou četu, vyzbrojenou pistolemi, které vystřelují slzotvorné bombičky. — Na pokyn Zemského úřadu rozesílají okresní úřady všem starostům obcí upozornění na nutnost přísného dodržování zákona o ochraně domácího trhu práce. — Ministerská rada vydala oběžník, v němž vybízí všechna ministerstva a nejvyšší správní úřady k přísnému šetření. Nevyčerpané položky rozpočtové mají zůstati netknuty. — Poradnímu sboru politických ministrů bylo uloženo, aby učinil rozhodnutí o nových opatřeních proti vyvolávání krvavých srážek s orgány bezpečnostními. — Ministerská rada schválila úmluvu o sjednocení pravidel o mezinárodní dopravě letecké. Dále jednala o zřízení fondu pro nezaměstnané. — Vyjednává se o zvýšení pivní daně. — Ve dnech 20. až 24. března 1932 bude konán